

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

 DEPARTAMENT SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Warszawa, dnia 26.11.2019 r.

DOB.NK.3821.12.2019.EWS

Katarzyna Tokarska
Prezes Zarządu
Akademii Liderów Innowacji i Przedsiębiorczości
Fundacja im. dr Bogusława Federa
ul. E. Orzeszkowej 2
05-827 Grodzisk Mazowiecki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r., poz. 688), zwanej dalej *ustawą*, w dniach od 9 do 13 września 2019 r. została przeprowadzona w fundacji Akademia Liderów Innowacji i Przedsiębiorczości Fundacja dr Bogusława Federa¹ z siedzibą w Grodzisku Mazowieckim kontrola prawidłowości wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych² otrzymanych w 2018 r., w tym w zakresie prowadzenia promocji w rozumieniu ustawy. Kontrola obejmowała okres od 1 maja 2018 r. do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący w składzie: Elżbieta Woźniak – Sionek, Asystent Dyrektora, Iwona Chojnacka, Główny Specjalista, Jakub Bartkowski, Starszy Specjalista w Wydziale Nadzoru i Kontroli Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego

¹ Zwana dalej „Fundacją”;

² Zwany dalej pdof;

Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, na podstawie upoważnień odpowiednio nr 12, 13 i 14 z 2019 r., wydanych przez prof. Piotra Glińskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów, Przewodniczącego Komitetu do spraw Pozytku Publicznego. Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w siedzibie Fundacji w dniach od 9 do 13 września 2019 r.

Ustalenia kontroli przedstawiono w sporządzonym w dniu 4 października 2019 r. protokole kontroli DOB.NK.3821.12.2019.EWS(2), który został doręczony Fundacji w dniu 10 października 2019 r.

Protokół kontroli został podpisany w dniu 10 października 2019 r. przez Panią Katarzynę Tokarską–Prezesa Zarządu Fundacji, a następnie zwrócony do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w dniu 17 października 2019 r.

Do ustaleń zawartych w protokole kontroli pismem z dnia 16 października 2019 r. (wpłynęło do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów 17 października 2019 r.) złożono zastrzeżenia zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy. Przedstawione zastrzeżenia zostały uwzględniono w zakresie:

- braku wykazania sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) na części dokumentów źródłowych (pkt. 4 ppkt 4.4. dot. ww. pisma),
- danych dotyczących kosztów poniesionych na promocję ze środków 1% pdof wykazanych w Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności Fundacji za 2018 r. (pkt. 4 ppkt 4.6. dot. ww. pisma),
- ewidencji kosztów promocji 1% pdof na wyodrębnionym koncie 501 *Pozyskanie 1%* (pkt. 4 ppkt 4.7. dot. ww. pisma).

Pozostałe zastrzeżenia nie zostały uwzględnione. W związku z nieuwzględnieniem części zastrzeżeń zgodnie z art. 31 ust. 3 pismem z dnia 31 października 2019 r. zostało przedstawione stanowisko do złożonych zastrzeżeń.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Fundacji w zakresie objętym kontrolą oceniam **pozytywnie** pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia kontroli, które poczyniono w wyniku zbadania przedłożonej dokumentacji merytorycznej i finansowej oraz na podstawie wyjaśnień udzielanych przez Prezesa Zarządu Fundacji.

I. Ustalenia kontroli

W trakcie czynności kontrolnych dokonano następujących ustaleń:

1. Informacje podstawowe

Celami Fundacji są w szczególności:

- podnoszenie poziomu edukacji i wykształcenia obywateli, a w szczególności przedsiębiorców i kadry zarządzającej przedsiębiorstw oraz zarządzających w obszarze edukacji i nauki;
- promocja rozwoju opartego na wiedzy;
- promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

Wymienione cele Fundacja realizuje poprzez działania określone szczegółowo w § 13 statutu.

Terenem działania Fundacji jest Rzeczpospolita Polska. Realizując swoje cele Fundacja może również podejmować działalność poza granicami kraju. Siedzibą Fundacji jest Grodzisk Mazowiecki.

Fundacja została wpisana do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego, zwanego dalej „KRS”, 4 grudnia 2008 r. (nr KRS 0000318482). Fundacja wpisana jest również do rejestru przedsiębiorców KRS. Status organizacji pożytku publicznego uzyskała w dniu 4 listopada 2009 r. Zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu KRS posiada nr REGON 141760010 oraz NIP 5291768138.

Organami Fundacji są:

- Rada Fundacji;
- Zarząd Fundacji;
- Kolegium Fundacji.

Rada Fundacji jest organem o uprawnieniach stanowiących i nadzorczych. Składa się z 3 do 7 osób. Do kompetencji Rady Fundacji należy m.in.:

- nadzór nad działalnością Fundacji, w tym rozpatrywanie rocznych sprawozdań finansowych;
- ustalenie i zatwierdzenie regulaminu Zarządu po akceptacji Fundatora;
- opracowywanie wieloletnich strategii rozwojowych we współpracy z Fundatorem.

Zarząd Fundacji podejmuje decyzje we wszystkich sprawach, które nie zostały zastrzeżone do kompetencji Rady Fundacji, a w szczególności:

- kieruje działalnością Fundacji i reprezentuje ją na zewnątrz;
- sprawuje zarząd majątkiem Fundacji;

- sporządza doroczne sprawozdania finansowe i sprawozdania Fundacji.

W okresie objętym kontrolą funkcje Prezesa Zarządu pełniła p. Katarzyna Tokarska.

Kolegium Fundacji dysponuje uprawnieniami Fundatora. Może wykonywać jego uprawnienia, gdy utraci on możliwość wykonywania swojej funkcji, zgodnie z zapisami § 43a statutu. Kolegium może wykonywać zadania Fundatora, w szczególności:

- powoływać i odwoływać Radę Fundacji lub każdego z jej członków, w każdym czasie;
- powoływać i odwoływać Prezesa lub członków Zarządu, w każdym czasie oraz ustalać wynagrodzenie dla Prezesa Zarządu;
- podejmować uchwały w sprawie zmian statutu Fundacji;
- podejmować z Radą Fundacji uchwały w sprawie likwidacji Fundacji.

2. Działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego

a. Zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego

Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy określają w statucie lub w innym akcie wewnętrznym.

Stosownie do § 15 statutu Fundacja dla realizacji swoich celów statutowych może prowadzić odrębnie odpłatną i nieodpłatną działalność pożytku publicznego. Postanowienia ww. paragrafu określają zakres zadań w ramach odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego. Ponadto § 23 statutu zawiera informację dotyczącą możliwości prowadzenia przez Fundację działalności gospodarczej. W wyniku kontroli ustalono, że okresie objętym kontrolą Fundacja prowadziła wyłącznie nieodpłatną działalność pożytku publicznego, co wynika z „Rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2018” oraz wyjaśnień Fundacji z dnia 16 września 2019 r., w których wskazano: „(...) Fundacja nie prowadzi odpłatnej działalności pożytku publicznego ani tej określonej w Statucie, ani tej w KRS (...)”.

Biorąc powyższe pod uwagę Fundacja spełniła wymóg określony w art. 10 ust. 3 ustawy. Jednocześnie ustalono, że postanowienia statutu i KRS są niespójne w odniesieniu do przedmiotu odpłatnej działalności pożytku publicznego. Powyższe naruszenie uznano jedynie za uchybienie, które nie dotyczy faktycznej działalności prowadzonej przez Fundację.

b. Wyodrębnienie rachunkowe nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy prowadzenie przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2-4 ustawy nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, odpłatnej działalności pożytku publicznego lub działalności gospodarczej wymaga rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości.

Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych zostały określone Uchwałą Zarządu Fundacji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie zasad polityki rachunkowości.

Zgodnie z pkt. III polityki rachunkowości wykaz kont księgi głównej stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały. Zdarzenia na kontach księgi głównej grupuje się, a konta księgi głównej uzupełnia ewidencją szczegółową, stosując zasady określone w załączniku nr 2 do ww. uchwały.

Według polityki rachunkowości ewidencja kosztów prowadzona jest w układzie rodzajowym kont zespołu 4 i kalkulacyjnym zespołu 5. Przychody według źródeł ich pochodzenia ewidencjonowane są na kontach zespołu 7, natomiast wynik finansowy jest ewidencjonowany na kontach zespołu 8.

W wyniki kontroli ustalono, że Fundacja nie prowadzi działalności odpłatnej pożytku publicznego i działalności gospodarczej w związku z czym sposób prowadzenia ewidencji pozwala na określenie przychodów, kosztów oraz wyniku finansowego nieodpłatnej działalności pożytku publicznego.

W związku z powyższym stwierdzono, że polityka rachunkowości oraz plan kont wypełniają obowiązek rachunkowego wyodrębnienia działalności nieodpłatnej pożytku publicznego w stopniu umożliwiającym określenie kosztów i przychodów tej działalności art. 10 ust. 1 pkt 1, tym samym nie stwierdzono naruszenia wymogów.

3. Prawdliwość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 ustawy podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% pdof obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie organizacji pożytku publicznego. Otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1% pdof mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

Ponadto, zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego ma obowiązek wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków finansowych pochodzących z 1% pdof.

a. Otrzymane środki z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

Kwota środków pochodzących z 1% pdof z rozliczenia za rok 2017 przekazanych przez urzędy skarbowe w 2018 r., według zapisów ewidencji księgowej Fundacji wynosiła 3 699 276,69 zł. Porównanie zapisów na koncie księgowym 760-1-1 *Wpłaty 1% podatku* z wpływami na rachunek bankowy właściwy do przekazania 1% pdof w oparciu o wyciągi bankowe, dostępne w siedzibie organizacji, wykazało ich zgodność. Kwota wpływów z odpisów 1% pdof nie jest spójna z danymi zawartymi w wykazie Ministerstwa Finansów - *Wykaz organizacji pożytku publicznego, które w 2018 r. otrzymały 1% należnego podatku za 2017 r.*³, ponieważ wysokość środków z 1% pdof wskazana w powyższym dokumencie odzwierciedla ich stan na dzień 17 września 2018 r., a ewidencja ww. konta wskazuje stan na dzień 31 grudnia 2019 r. Według wykazu kwota wpływów z 1% pdof na rzecz Fundacji wyniosła 3 692 549,99 zł (pozycja 26 wykazu).

Jednocześnie w toku kontroli ustalono, że Fundacja posiada rachunek bankowy właściwy do przekazania 1% podatku o następującym numerze: 18 1050 1924 1000 0090 6772 5672.

b. Prowadzenie ewidencji księgowej środków pochodzących z 1% podatku

Analiza polityki rachunkowości Fundacji, w tym Zakładowego Planu Kont wskazuje na wyodrębnienie przychodów i kosztów pochodzących ze środków 1% podatku. W planie kont widnieje konto 760-1-1 *Wpłaty 1% podatku*, na którym są ewidencjonowane wpłaty od urzędów skarbowych z tytułu 1% pdof.

W ramach prowadzonej działalności nieodpłatnej pożytku publicznego na kontach zespołu 5 ewidencjonowane są koszty w podziale analitycznym na poszczególne projekty realizowane przez Fundację z uwzględnieniem kosztów finansowanych ze środków pochodzących z 1% pdof, m.in.:

- 500-001 – *Mikroporady,*
- 500-008 – *Cykl wystaw prywaciarze,*
- 500-011 – *Uczę się zarządzać swoją karierą.*

³ Stanowiący załącznik nr 2 do *Informacji dotyczącej kwot 1% należnego podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanych organizacjom pożytku publicznego w 2018 rok;*

Jednak z ewidencji konta 500-001 – *Mikroporady* wynika, że były na nim ewidencjonowane oprócz kosztów ponoszonych ze środków 1% pdof także koszty ze środków pochodzących z *GOOGLE GRANTS*, co było sprzeczne z art. 27 ust. 2c ustawy, gdyż zgodnie z treścią ww. przepisu nie powinny być one ewidencjonowane na tym samym koncie.

W ramach zespołu 4 w 2018 r. i 2019 r. wyodrębniono w planie kont, w szczególności następujące konta: *Zużycie materiałów i energii, Usługi obce, Podatki i opłaty, Wynagrodzenia*.

Mając na uwadze powyższe analiza ewidencji ww. kont nie pozwala na ustalenie, które operacje dotyczą środków pochodzących z 1% pdof, co w ocenie kontrolujących także stanowi naruszenie ww. przepisu ustawy.

W związku z powyższym stwierdzono, że koszty ponoszone w ramach 1% pdof nie zostały wyodrębnione w sposób właściwy w ewidencji księgowej zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy.

c. Wydatkowanie środków pochodzących z 1 % pdof

Według „Rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2018” sporządzonego 29 maja 2019 r. Fundacja wydatkowała ze środków pochodzących z 1% podatku kwotę 3 237 524,74 zł.

Zgodnie z ww. dokumentem Fundacja poniosła ze środków 1% pdof następujące koszty, a w szczególności:

• Projekt „mikroPorady.pl”	2 221 134,08 zł;
• Projekt „Cykl Wystaw Prywaciarze”	43 385,82 zł;
• Projekt „E-Punkt Konsultacyjny”	77 820,09 zł;
• Projekt „Uczę się zarządzać swoją karierą”	44 367,53 zł.

Natomiast zgodnie z przedstawionym zestawieniem faktur (rachunków) finansowanych lub współfinansowanych ze środków pochodzących z 1% pdof Fundacja w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2018 r. wydatkowała 1 083 403,31 zł, zaś w okresie od 1 stycznia do 9 września 2019 r. kwotę 1 956 587,61 zł, co stanowi łącznie 3 039 990,92 zł.

Kontroli poddano całość dowodów źródłowych dokumentujących operacje gospodarcze dotyczące wydatków poniesionych ze środków 1% pdof. W trakcie badania ww. dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości w wydatkowaniu środków pochodzących z 1% pdof, które były wykorzystane na działalność pożytku publicznego, w tym na ww. projekty, z wyjątkiem wydatków poniesionych na opłaty/prowizje za przelewy elektroniczne.

W wyniku analizy ww. rachunku bankowego właściwego do przekazywania środków 1% pdof ustalono, że były z niego pobierane przez bank *opłaty/prowizje* za przelewy w łącznej kwocie 204,30 zł. W odpowiedzi z dnia 16 września 2019 r. Fundacja wyjaśniła, że (...) w okresie objętym kontrolą *opłaty za przelewy bankowe pokrywane były z 1% (odsetek bankowych)*. (...) Wykorzystanie przez Fundację środków pochodzących z 1% pdof na koszty opłat bankowych należy uznać za niezgodne z treścią art. 27 ust. 2 ustawy. Koszty opłat bankowych nie są bowiem kosztami bezpośrednio związanymi z działalnością statutową pożytku publicznego organizacji. Wydatkowanie środków pochodzących z 1% pdof nie może być przeznaczone na pokrycie świadczeń ubocznych, które nie są bezpośrednio związane z zakresem sfery zadań publicznych określonej w art. 4 ustawy. Należy także wskazać, że wzór rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego⁴ w pkt 4 ppkt 4.1. lit. d również nie przewiduje, by ten rodzaj kosztów mógł być finansowany ze środków 1% pdof. W toku kontroli nie zakwestionowano natomiast kosztów utrzymania rachunku bankowego, w tym rachunku oszczędnościowego.

W związku z powyższym uznaje się kwotę w wysokości 204,30 zł za wydatki niekwalifikowalne. Ustalono ponadto, że z rachunku oszczędnościowego Fundacji o numerze 10 1050 1924 1000 0023 4333 6810 także ponoszono koszty *opłat/prowizji* za przelewy w łącznej kwocie 63,50 zł, co również uznano za wydatki niekwalifikowalne.

W wyniku analizy przedstawionej dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości w wydatkowaniu środków pochodzących z 1% pdof, które zostały wykorzystane przez Fundację na działalność pożytku publicznego zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy, z wyjątkiem wydatków poniesionych na *opłaty/prowizje* za przelewy elektroniczne.

d. Prawidłowość gromadzenia środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych zgodnie z art. 27aa ustawy

Zgodnie z art. 27aa ustawy organizacja pożytku publicznego, która została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a ustawy, nie może wzywać do przekazania lub przekazywać środków finansowych pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w tym wykazie.

Z analizy strony internetowej Fundacji <https://wiedza3g.pl/> wynika, że jednostka kontrolowana nie wzywała do przekazywania środków pochodzących z 1% pdof na rzecz

⁴ Załącznik nr 1 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego z dnia 24 października 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2061);

organizacji, które nie zostały uwzględnione w *Wykazie organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2017*.

Natomiast z analizy rachunku bankowego Fundacji za okres objęty kontrolą wynika, że nie przekazywała ona środków z 1% pdof na rzecz podmiotów, które nie zostały uwzględnione w ww. Wykazie.

Ustalenia kontroli nie wykazały więc, aby w okresie objętym kontrolą Fundacja przekazywała środki pochodzące z 1 % podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego, która nie została ujęta w ww. wykazie organizacji pożytku publicznego, o którym mowa w 27a ustawy

4. Prowadzenie promocji do przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

a. Wyodrębnienie rachunkowe środków finansowych pochodzących z 1% pdof wydatkowanych na promocję

Zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki finansowe pochodzące z 1% podatku, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1% pdof, o której mowa w art. 27c ust. 1 ustawy.

W toku kontroli stwierdzono, że plan kont Fundacji wskazuje na wyodrębnienie w ewidencji księgowej zarówno w 2018 r. i 2019 r. w ramach konta 409 *Pozostałe koszty* kosztów promocji na kontach 409-4 *Reklama, promocja*⁵, 409-4 *Reklama*⁶ oraz 409-5 *promocja 1%*⁷. W planie kont wyodrębniono również konto 501 *Pozyskanie 1%*⁸, na którym ewidencjonowano koszty związane z promocją 1% pdof. Ponadto analiza ewidencji księgowej wykazała, że ww. koszty ewidencjonowane⁹ były także na innych kontach zespołu 4 i 5.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzono, że Fundacja zgodnie z ww. przepisem wyodrębniła w ewidencji konto 409-5 *promocja 1%* oraz konto 501 *Pozyskanie 1%*, dotyczące kosztów promocji ponoszonych ze środków 1% pdof. Natomiast w ewidencji powyższe koszty były księgowane nie tylko na ww. kontach, ale także innych kontach zespołu 4 i 5, przez co tylko częściowo spełniono wymóg wyodrębnienia kosztów promocji ponoszonych ze środków 1% pdof określony w art. 27 ust. 2c ustawy. Jednocześnie należy wskazać, że nazwa konta 501 *Pozyskanie 1%* nie wskazuje jednoznacznie, że służy ono do ewidencjonowania tej kategorii kosztów, co nie skutkuje naruszeniem ww. przepisu *ustawy*.

⁵ Według planu kont w 2018 r. (załącznik nr 1 do polityki rachunkowości);

⁶ Według planu kont w 2019 r. (załącznik nr 1 do polityki rachunkowości);

⁷ Według planu kont w 2018 r. i 2019 r. (załącznik nr 1 do polityki rachunkowości);

⁸ Według planu kont w 2018 r. i 2019 r. (załącznik nr 1 do polityki rachunkowości);

⁹ Zarówno 2018 r. i 2019 r.;

Według „Rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2018” koszty promocji wyniosły 241 827,12 zł i były zgodne z ewidencją na koncie 501 *Pozyskanie 1%*. Jednocześnie jednak w dniu 16 września 2019 r. Fundacja złożyła wyjaśnienia¹⁰, w których przedstawiła korektę działań prowadzonych w ramach promocji 1% pdof polegającą na weryfikacji kosztów poniesionych na promocję. Zgodnie z przedstawionymi wyjaśnieniami potrzeba korekty powstała „(...) w wyniku błędnych dekretacji i księgowania, niektórych wydatków na promocję (...)”. Dotyczy to zdarzeń, w których działania prowadzone na promocję stanowiły niewielki procentowy udział w rozpowszechnianiu działań finansowanych z 1% czyli m.in. mikroporady.pl i nie były one głównym działaniem ukierunkowanym na promocję 1%. (...)”. Z przedstawionych wyjaśnień wynika, że korekta dowodów księgowych dotyczących ww. kosztów nastąpiła wyłącznie za 2019 r., natomiast za 2018 r. nie było możliwości skorygowania zapisów księgowych, z uwagi na zamknięcie ksiąg rachunkowych i zatwierdzenie sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy. Jednocześnie Fundacja zobowiązała się do złożenia korekty sprawozdania merytorycznego za 2018 r.. Z przedłożonego kontrolującym „Zestawienia błędnie zakwalifikowanych kosztów pokrytych ze środków pochodzących z 1%” za okres od 1 maja 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. wynika, że koszty promocji w tym okresie zostały skorygowane o kwotę 463,01 zł. Natomiast koszty dotyczące okresu od 1 stycznia 2019 r. do 9 września 2019 r. zostały skorygowane o kwotę 12 993,12 zł. Podsumowując koszty związane z promocją w 2018 r. po korekcie wyniosły 242 290,13 zł, natomiast w 2019 r. 155 123,60 zł.

b. Informacja o prowadzonej przez organizację pożytku publicznego promocji sfinansowanej lub współfinansowanej ze środków 1% pdof

Zgodnie z art. 27c ust. 1 ustawy organizacje pożytku publicznego, które prowadzą promocję polegającą na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% podatku, finansowaną lub współfinansowaną ze środków pochodzących z 1% pdof powinny zamieszczać w szczególności na materiałach promocyjnych informację o ich finansowaniu lub współfinansowaniu z ww. środków.

Weryfikacja przedłożonych dokumentów księgowych¹¹ wykazała, że Fundacja dopełniła obowiązku wynikającego z ww. przepisu ustawy. W ramach promocji Fundacja m.in. dokonała zakupu licencji dedykowanej wersji programu „Mikroporady PIT 2018”. Strona internetowa Fundacji, na której można dokonać rozliczenia lub pobrać ww. program

¹⁰ Załącznik nr 2 i 3 do pisma z dnia 16 września 2019 r.;

¹¹ Załącznik nr 3 do pisma z dnia 16 września 2019 r.;

zawiera informację, że został on sfinansowany ze środków 1% pdof. Z analizy strony internetowej Fundacji wynika, że zawiera ona link do ww. programu umożliwiającego rozliczenie się z podatku dochodowego od osób fizycznych. Przed przystąpieniem do rozliczenia tego podatku podatnik informowany jest, że „program ten nie umożliwia swobodnego wyboru i przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych wybranej organizacji pożytku publicznego” i jest dedykowany dla potrzeb Fundacji. Powyższa informacja spełnia wymogi określone w § 4 ust. 2 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w sprawie zamieszczenia informacji przez organizację pożytku publicznego z zakresu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych¹².

5. Obowiązki sprawozdawcze opp

a. Sporządzenie sprawozdania merytorycznego i finansowego

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy, organizacja pożytku publicznego zobowiązana jest do sporządzenia rocznego sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności. Elementy sprawozdania merytorycznego określa art. 23 ust. 6e ustawy. Wzór sprawozdania merytorycznego w okresie objętym kontrolą stanowi załącznik do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego.¹³

Ustalenia kontroli wskazują, że sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego za 2018 rok zostało przyjęte w dniu 20 maja br., a więc w terminie wynikającym z art. 23 ustawy.

Natomiast w myśl art. 23 ust. 2 ustawy, organizacja pożytku publicznego zobowiązana jest do sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego na zasadach określonych w przepisach o rachunkowości.

W wyniku kontroli stwierdzono, że sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018 r. zostało sporządzone i podpisane przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych w Biurze Rachunkowym FINANS S.C. oraz Prezesa Zarządu Fundacji w dniu 25 marca 2019 r., a więc w terminie określonym w art. 52 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Następnie uchwałą nr 1/2019 z dnia 20 maja 2019 r. Rada Fundacji przyjęła sprawozdanie finansowe za 2018 r. w terminie przewidzianym na zatwierdzenie sprawozdania określonym w art. 53 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

¹² Dz. U. poz. 2053;

¹³ Dz. U. poz. 2061;

b. Publikacja rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania merytorycznego

Zgodnie z art. 23 ust. 6 *ustawy* organizacja pożytku publicznego zamieszcza zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności, w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego¹⁴ w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zgodnie zaś z art. 23 ust. 2a *ustawy* organizacja pożytku publicznego podaje do publicznej wiadomości roczne sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności oraz roczne sprawozdanie finansowe, w sposób umożliwiający zapoznanie się z nimi przez zainteresowane podmioty, w tym poprzez zamieszczenie na swojej stronie internetowej.

Zgodnie z Uchwałą Zarządu Fundacji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie zasad polityki rachunkowości rokiem obrotowym jednostki jest rok kalendarzowy. Fundacja zamieściła¹⁵ w dniu 29 maja 2019 r. zatwierdzone sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie merytoryczne z działalności za rok 2018 na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w „Bazie sprawozdań finansowych i merytorycznych opp”.

Nie stanowiło to naruszenia terminu ustawowego na jego zamieszczenie wynikającego z art. 23 ust. 6 *ustawy*.

II. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. brak spójnych zapisów statutu i KRS w zakresie dotyczącym odpłatnej działalności pożytku publicznego (art. 10 ust. 3 *ustawy*);
2. ewidencjonowanie kosztów ponoszonych ze środków 1% pdof wraz z kosztami z innych źródeł finansowania (art. 27 ust. 2c *ustawy*);
3. nieprawidłowe wydatkowanie środków pochodzących z 1% pdof w kwocie 267,80 zł (art. 27 ust. 2 *ustawy*);
4. ewidencjonowanie na różnych kontach kosztów ponoszonych na promocję ze środków 1% pdof (art. 27 ust. 2c *ustawy*);
5. podanie niepoprawnych danych w „Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2018”, w szczególności w zakresie kosztów poniesionych na promocję ze środków 1% pdof.

¹⁴ Zwany dalej „Narodowym Instytutem”;

¹⁵ Zrzut z ekranu z dnia 23 września 2019 r.;

III. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości

W wyniku analizy udostępnionej dokumentacji stwierdzono nieprawidłowości w działalności Fundacji, które są konsekwencją niewystarczającej znajomości określonych wymogów *ustawy*. Stwierdzone nieprawidłowości stoją w sprzeczności z zapisami art. 10 ust. 3, art. 27 ust. 2, art. 27 ust. 2c *ustawy*. Stwierdzono również podanie niepoprawnych danych w rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności Fundacji za rok 2018.

IV. Zalecenia i wnioski

Wobec powyższych ustaleń, w tym stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień zaleca się:

1. ujednoczenie zapisów statutu i KRS w zakresie dotyczącym odpłatnej działalności pożytku publicznego;
2. odstąpienie od ewidencjonowania na tym samym koncie kosztów ponoszonych ze środków 1% pdof wraz z kosztami ponoszonymi z innych źródeł;
3. nieponoszenie ze środków pochodzących z 1% pdof kosztów opłat/prowizji za przelewy elektroniczne, które stanowią koszty niekwalifikowalne;
4. odstąpienie od ewidencjonowania na różnych kontach kosztów ponoszonych na promocję ze środków 1% pdof;
5. dokonanie korekty Roczego sprawozdania merytorycznego za rok 2018 i jego zamieszczenie na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu oraz na własnej stronie internetowej.

Na podstawie § 20 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz.U. poz. 2054) zobowiązuje się Fundację do przekazania informacji o sposobie usunięcia nieprawidłowości i uchybień oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Starszy Specjalista

Bartkowski J.

Jakub Bartkowski

Główny Specjalista

Chojnacka I.

Iwona Chojnacka

**Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Społeczeństwa Obywatelskiego
Wydział Nadzoru i Kontroli
Asystent Dyrektora**

Wojniak-Slonc E.

Elżbieta Wojniak-Slonc

**Zastępca Dyrektora
Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego**

Motył K.

Krzysztof Motył